

at give Underpant. Men hvad bliver Følgen deraf? Ganste simpelt den, at alle de Mennesker, der tidligere have betroet den Mand Noget, faae Intet, naar det kommer til Stykket, thi Alt er pantsat til den sidste Raangiver. Der gives aldeles intet Bærn imod denne Fremgangsmaade. Efter den nuværende Lovgivning gives der et Bærn, men det tænke vi paa at lade falde bort, og da de Ting staa i en vis Forbindelse med hinanden, og en Udstemning af § 149 maasse kunde faae en Virkning med Hensyn til dette Bærn, skal jeg berøre det her. Det Middel, man nu har til at beskytte sig imod en saadan Fremgangsmaade, er Gjældsængsel. Det er et af de faa Tilfælde, hvor det hidtil har været moralsk undskyldeligt, om ikke fuldt forvarligt, at man satte en Mand i Gjældsængsel, naar han saaledes efter at være fuldstændig gjældbunden og være kommen til at skyde Penge til Gud og Hvermand pantsatte Alt til en Enkelt, saa at de tidligere Kreditorer ikke havde Nogetsomhelst at holde sig til. I et saadant Tilfælde er det fra et vist Synspunkt noget retfærdiggjort, naar Kreditorerne sige: Overfor en saadan Fremgangsmaade maa man anvende Gjældsængsel, det er den eneste Maade, hvorpaa man kan affrække Foll fra Eligt, at der statueres et Exempel ved at lade den Paa-gjældende sætte ind. Jeg tror derfor, at det er et stort Spørgsmaal, om det, naar man ikke vil afflange Underpant i Løsøre, kan gaa an ganste at give Afkald paa Gjældsængsel. Det Enne opveier her det Andet. Efter den nuværende Tilstand, som jeg i det Hele anser for ufuldkommen paa dette Omraade, har man som sagt i Gjældsængslet en vigtig Modvægt imod den Fremgangsmaade, som jeg nylig har betegnet; men ophæves Gjældsængslet, saa har man slet ingen Modvægt. Det er derfor, jeg tror, at man ikke bør indskrænke Ophævelsen af Underpant til at gjælde overfor Handlende, thi den Slags Ting, jeg her har omtalt, er Noget, som ikke alene Handlende ere istand til at gjøre, men som Enhver kan gjøre. Jeg tror altsaa, at man paa dette Punkt vistnok bør stille sig saaledes, som Udvalgets Flertal gjør, nemlig at man i Principet erklærer Underpant i Løsøre for for-

kasteligt, men dog vil indrømme visse Undtagelser fra Reglen i Tilfælde, hvor man mener at der kan være særlig Grund til at tillade, at en saadan Sikkerhed tages. Det, der især karakteriserer de Tilfælde, der ere nævnte under Litra b., og hvorfor jeg vil holde paa dette Punkt, er, at, hvor en Mand ved den Forstrækning, han yder en Anden, sætter ham i Stand til at anskaffe visse Ting eller forsætte en vis Virksomhed, bør han have en vis fortrinlig Ret til at blive dækket af disse Ting, der ere blevne til ved de Midler, hvormed han har forstrakt den Paaagjældende. Det samme Princip vil ogsaa komme til Anvendelse med Hensyn til Skibe, hvad der er omtalt under det foreslaaede Litra c. Det er ikke Meningen, at man skal kunne pantsætte Skibe for enhver Gjæld, men kun for en Gjæld, der staaar i særlig Forbindelse med Skibet, nemlig saaledes, at Vedkommende ved Hjælp af den Forstrækning, han har faaet, er bleven i Stand til overhovedet at anskaffe Skibet eller reparere det, saa at det er blevet mere brugeligt for sin Bestemmelse. Jeg skal endnu blot minde om, at den Foranstaltning, der her er Spørgsmaal om, ogsaa hører til dem, der maa siges at have banet sig Vej til alle moderne Lovgivninger, idet der, saavidt mig bekjendt, ikke længer er nogen Lovgivning, hvor Underpant i Løsøre admitteres. Et af de Lande, hvor det længst er blevet bibeholdt, er Norge, hvor Afgang til Underpant Stiftelse eksisterede i samme Omfang, som det nu eksisterer her, men hvor man i 1857 ved en Lov af 12te Oktober har ophævet det og er gaaet netop den Vej, som her er foreslaaet, nemlig at afflange det i Principet, men indrømme enkelte Undtagelser, som man fandt Grund til at indrømme.

Braoch: Ja, som jeg allerede tidligere har bemærket, vil jeg sandsynligvis komme til at stemme for en Paragraf, der alene kommer til at angaa Handlende. Naar den ærede Ordfører har fundet tilstrækkelig Anledning til at anse det for berettiget og naturligt, at den, der forstrækker en Anden med Hjælp til Anskaffelsen af visse Redskaber, skulde kunne opnaa Pant i disse, saa skal jeg tillade mig at